

Adatok kolozsvári egyházközségünk régibb klenodiumairól.

(Harmadik közlemény.)

Közli: **Kelemen Lajos.**

VIII.

Kolozsvár, 1710 junius 30.

Abrudbányai Fodor Sámuelné Rákosi Ilona a kolozsvári unitárius egyház új ezüstkannája megaranyozására két aranyat ad.

1710. 30 Junii. Nemzetes *Rákosi Péter* uram hozott bé az t. ecclában *Abrudbányán* lakó *Fodor Sámuelné Rákosi Ilona* asszony ő kegyelmétől az mostani Úr asztalára építtetett ezüst kannának megaranyozására két darab aranyat szomorlásban, mellette egy bertüvel¹ edgyütt, mely mind edgyütt teszen aureos 9½, ugy, hogy ezen pium collatum egyebüve ne fordítassék, hanem azon kannának megaranyozására.

(Eredetije a kolozsvári unitár. egyházközség 1710—17.-i jegyzőkönyve 45. lapján.)

IX.

Kolozsvár, 1710 december 24.

Réner Szőcs Istvánné egy abroszt ajándékoz.

(1710.) 24 X-bris, nemzetes *Réner Szőcs Istvánné* asszonyom ajándékozott az Úr asztalára egy igen szép koczkás, új abroszt, körül elegyes sárga selyemmel csipkés, az négy szegletén elegyes szegelet kötéses.

(Eredetije az 1710—17. évi kolozsvári unitárius egyházközségi jegyzőkönyv számadásos részének 44. lapjáról.)

X.

Kolozsvár, 1711 március 17.

Özvegy Jövedécsi Andrásné számbaadja a kolozsvári unitárius egyház klenodiumai elveszettnek hitt részét.

Néhai tiszteletes *Jövedécsi András* uram meghagyatott özvegye adott kézben ilyen Úr asztalára való eszközöket, melyeknek elveszését hallottuk régtől fogva, de most előkerültenek :

¹ Bertű — gömbalakú arany.

Egy kívül-belől aranyozott, trébellett ezüst kanna, $1\frac{1}{2}$ ejteles, az Úr Jézus végső vacsorája van rá trébelve.

Két ezüst, egyforma kanna, az alja s az teteje, közepi, másutt is aranyosok.

Item más ezüst kanna, belől aranyos, kívül is az trébellése.

Négy ezüst tányér, kettejének az széli aranyas, más ketteje kisebb, edgyik egészen aranyos, az másik csak fellyül aranyos.

Hat abrosz, edgyik szkofiummal s selyemmel varrott, az másik fejéreses, harmadik rojtos három szélben, negyedik sáhos recze, csipke az végén; ötödik és hatodik krakkai abrosz, mindenik rojtos végü.

Egy gyolcs kendő, szkofiumos elegyes selyemmel varrott.

Egy hitván paraszt gyolcskendő.

Egy tiszta szkofiumos, gazdagon varrott keszkenő.

Egy arany-ezüst fonallal elegyes, selyemmel körül varrott szép keszkenő.

Más egy paraszt keszkenő, kis csipke az szélin.

Item egy aranyos tarczanela, körül naranj (!) szín atlaczczal, karmasin szín persiai bagaziával egészen megbélett, asztalra való materia (vagy nyári paplan) tokjával edjütt, mely veres palja posztó.

P(er) S(tephanum) H(andsaros)
notarium ecclesie unitariae.

(A kolozsvári unitárius egyházközség 1710—17. évi jegyzőkönyve 31. lapjáról, az 1711. III. 17.-i egyházközségi gyűlés följegyzései közül.)

XI.

Kolozsvár, 1711 junius 2.

A kolozsvári unitárius egyházközség határozata klenodiumai egy részének eladásáról, templomjavítás céljára.

Az 1711 junius 2.-i határozatokból:

4. Az sz. péteri templom épületire ispán uram hozasson fát, léczet és azon templom javaiból, az alább valókból, ezüst marhákból és ónszerszámokból szerezzon praeses uram 25 vagy 30 forintokat megépítésére. Ugy az itt benn való templomnak sanctuariuma megfogására szerezzon pénzt az alább való ezüstmarhákból.

(A kolozsvári egyházközség 1710—17. évi jkve 33. lapjáról.)

XII.

Kolozsvár, 1711 junius 10.

A kolozsvári unitárius egyházközség templomjavítás céljára beclés és eladás alá került ingóságainak a klenodiumokra vonatkozó része.

Az kisebb szekrén¹ nyom marc 1 p. 19 $\frac{1}{2}$, valet fl. hung 27 „ 20
Az nagyobbik „ „ „ 2 „ 37 $\frac{1}{2}$ „ „ „ 53 „ 40

¹ Az 1644.-i összeírás ostyásszekrényei.

A pohár . . . . . p 34 $\frac{1}{2}$ valet fl. hung 11 „ 50

(Az összes becsár) . . . . . In summa fl. hung 266 „ 75

A. 1711 die 10 Junii aestimata est per aurifabrum dominum
Gabrielem Szölösi.

A jegyzék hátán:

Spineles gyűrűt és egy boglárt vött meg brassai Gaz-
dag Barthosné, adott érettek . . . . . fl. 5 d. 99

Az két szekrént és két pár palástra való kapocs s medált fl. 115 „ 96

Az pohárért . . . . . „ 14 „ —

(Összes ár) 152 „ 53

(Eredetije a kolozsvári unitár. egyh. levéltárában. Fasc. XXV.)

XIII.

Kolozsvár, 1711 juliustól aug. 23-ig.

*Följegyzések a kolozsvári unitárius egyház templomjavításra eladott
ingó javairól.*

In tertio cantore.

(1711) Perceptio ex diversis pecunaria, ex bonis ecclae.

Az sz. péteri templomhoz való ónszerszámból adtunk el
24 óntányért; nyomtanak mind együtt libr. 26,
fontya dr. 55 . . . . . fl. 14 „ 30

Item ugyan odavaló két ezüst romlott kalánt . . . . . fl. 4 „ —

„ más egy ezüst kalán árát az sz. péteri templom-
hoz valóból . . . . . fl. 2 „ 40

10 Aug. Az Huszár uram javaiból egy csillagos abrosz
árát egyházfiak hozták be . . . . . fl. — „ 72

Item Szakal Ferencz uram vitt el régi praetensiójában
egy abroszt, újat . . . . . fl. 3 „ —

23. Aug. Az sz. péteri templomhoz való óntányérok-
ból nro 5. perc. . . . . fl. 3 „ 02

(A kolozsvári egyházközség 1710--17-i jkvének számadásos része 90.
lapjáról. Ugyanezek ára szerepel még más bevételekkel együtt a 114. lapon.)

XIV.

Kolozsvár, 1713.

*A kolozsvári unitárius egyházközség br. Jósika Imre főispánnak egy
ezüst poharat ajándékoz.*

(1713) Observandum. Attunk főispán Jósika Imreh uramnak 8
ngának az eccla bonumiból ex consensu ecclae egy ezüst udvari

pohárt cont . . . mind azért, hogy az havasról lehordandó fáknak ide szállítására rendelt szekereknek administraziojában assistáljon ő nagysága, mind penig, hogy az filei rétnek rehabeálásában segítséggel legyen, mely rét ugyan közös a t. reformata ecclesiával. Meg kellene valami részit rajtok venni.

(A kolozsvári unitár. egyházközség 1710—17-i jegyzőkönyvének számadásos része 193. lapjáról.)

XV.

Kolozsvár, 1716 augusztus 18.

Registruma azoknak az ezüst marháknak, a melyeket t. catholicus uraimék eő kegyelmek praetendálnak az unitaria ecclesiától.

Egy derettejes, vagy fél ejteles aranyas kanna, kívül-belül cum inscriptione: *Boldogok az kik az részegséget eltávoztatván, az úr törvényéről elmélkednek, segítségül hiva az eő nevit 1646 lot 40 p. 2.*

Egy ezüst kanna ejteles. Inscriptio ilyen van a fedelén: *Georg Eiben Katarina* Az oldalán pedig ez van írva: *Ez legyen az Istennek ditsiretére az eő anyaszentegyházának asztalának tiszteletire. Átkozott legyen, valaki ezt magának tulajdonítja. Anno domini 1606. lot 54.*

Más hasonló forma kanna, magyar betűkkel, szászul azon inscriptiokkal s oljan figurában. lott 53.

Két párkányos fejer tángyér S ¹⁵⁶⁰♥ M. } lott 63.
 Más majd hasonló tángyér

Egy kis ezüst tángyér, az közepiben aranyos, czimeres N. *Kemény Kata* rá vágva. Anno Domini 1687.

Más tiszta aranyos tángyér *Az egy igaz Istennek és az eő fiának az úr Jézus Cristusnak tisztességére Anno Domini 1687.* Ez két kis tángyér nyom latt 12. p. 1/2.

Ezen ezüst edényeket mi ide alább megirt személyek fideliter meg mérvén találtuk a' szerént, a mint feljebb specificaltuk, melyről adgyuk ez pecsétes levelünket, futuro pro . . . testimonio.

Datum *Claudiopoli* A. 1716. die 18 Augusti.

Katona Ötvös Pál mp. (P. H.) és *Huszár Péter* mp. (P. H.)

Hátán magyar tartalmi kivonat. Jelzése: Fasc. XXV. No. 8.

(Eredetije féliven a kolozsvári unitárius egyházközség levéltárában.)

Egyháztörténeti adatok.

Agh István püspök ajánló levele Lázár István részére.

Kolozsvár, 1773 május 30.

Gratiam et pacem a Deo Patre nostro, et a Jesu Christo Domino Nostro omnibus illis, qui inter tot Familiarum Christianarum discrimina mutua seinvicem complectuntur Charitate, et specialiter fratribus et amicis in Domino Collegiantibus: Hollandis, Frisiis et Groningensibus mihi dilectissimis!

Jam annus sextus supra trigesimum labitur, a quo jucundo Vestro conspectu frui mihi non licuit, sed neque nunc, uti rerum nostrarum praesentes circumstantiae cogunt, licet; Vestra tamen humanitas, Vestra Christiana charitas, Vestra amicitia in conspectu meo est semper, quam omni data occasione celebro, omni tempore exosculor, cuius Vestrae humanitatis, charitatis et amicitiae inter plura specimina unum hoc frequenter inter amicos Transsylvanos celebro, quod cum animus mihi esset ex meridionali Hollandia, ubi occasione studiorum meorum Leydensium pluribus eram notus experientiae causa egredi in Hollandiam Borealem, inde penetrare in Frisiam et Groningam, ita dirigebar de loco in locum ex civitate in civitatem per amicos, ut sub spatio sex septimanarum, sub quo emetiri licuit mihi cursum istum, semet tantum contigit noctem unam non apud amicos sed in publico diversorio transigere, sed et ille casus evenit, non ex defectu directionis amicorum, quam ob non existentiam venti, qui debebat navigium, ex civitate Hornensi Harlingam usque impellere, quo cum pervenire non poteram excendimus in pagum Lemmer.

Cum igitur non sperem me meipsum Nobis sistere posse, praesentium exhibitorum, quem in Christo genui *Stephanum Lázár de Torotzko* ecce vobis sisto juvenem bene moratum et eruditum, qui cursum suum philosophicum in universitate Vindobonensi feliciter ut par est, absolvit. facultatemque sed aegre admodum nactus est ab Augusta Aula nostra, ut sub spatio anni dimidii experiunda experiretur in Imperio R. Germanico, ut et in Hollandia et Helvetia; quod ad me vero ut haberem per ipsum occasionem Vos amicos mihi dilectissimos visitandi et salutandi, simulque cognoscendi, in